

فهرست مطالب

مقدمه مترجم	۱۳
پیش‌گفتار	۱۹
مقدمه	۲۱
وجود دو نوع غیبت برای حضرت مهدی علیه السلام	۲۱
تفاوت‌های بین دو غیبت	۲۲
فواید وقوع غیبت صغری	۲۳
تقسیم‌بندی روایات مربوط به غیبت	۲۳
ردّ برداشت غیر امامیه از این روایات	۲۵
تعریف غیبت کبری و ویژگی‌های آن	۲۶
۱. قطع ارتباط کامل	۲۶
۲. حاکمیت ظلم و جور در زمین	۲۷
۳. شدت امتحان الهی	۲۷
مشکلات و روش بررسی و تدوین تاریخ غیبت کبری	۲۹
عوامل دشواری این بحث	۲۹
روش حل مشکلات این بحث	۳۰

بخش اول: تاریخ زندگی حضرت مهدی علیه السلام

در دوران غیبت کبری

فصل اول: مفهوم غیبت حضرت مهدی علیه السلام و چگونگی پنهان بودن آن حضرت .	۳۵
۱. نظریه پنهانی جسم	۳۵
۲. نظریه پنهانی شخصیت	۳۶
اثبات نظریه دوم و رد نظریه اول	۳۷
پاسخ اشکالات وارد بر نظریه دوم	۳۸
اشکال نخست	۳۸
اشکال دوم	۳۹
اشکال سوم	۳۹
توضیح چند نکته	۴۰
نکته اول	۴۰
نکته دوم	۴۱
نکته سوم	۴۱
فصل دوم: وظایف حضرت مهدی علیه السلام در دوران غیبت کبری	۴۳
وظایف امام حاضر	۴۳
وظایف حضرت مهدی علیه السلام در دوره غیبت	۴۴
دیدگاه نظریه اول	۴۵
دیدگاه نظریه دوم	۴۵
نتیجه گیری	۴۶
تذکر	۴۷
پاسخ یک شبهه	۴۸
فصل سوم: زندگی خصوصی حضرت مهدی علیه السلام	۵۱
مسأله اول: همسر و فرزندان حضرت مهدی علیه السلام	۵۱
دیدگاه نخست: برحسب قواعد عقلی و قوانین عمومی	۵۲

فهرست مطالب * ۷

۵۳	نتیجه
۵۳	دیدگاه دوم: بر حسب اخبار و روایات
۵۶	نتیجه
۵۶	مسأله دوم: جایگاه حضرت مهدی (عج) در طول غیبت کبری
۵۶	دیدگاه نخست: بر حسب قواعد عقلی و قوانین عمومی
۵۶	دیدگاه دوم: بر حسب اخبار و روایات
	مسأله سوم: بنیان‌گذاری جامعه نمونه اسلامی در دوران غیبت کبری توسط
۵۸	حضرت مهدی (عج)
۵۹	اشکال اول
۵۹	اشکال دوم
۶۰	اشکال سوم
۶۰	نتیجه
۶۱	فصل چهارم: دیدار حضرت مهدی (عج) در دوران غیبت کبری
۶۱	دیدگاه اول: بر حسب قواعد عمومی
۶۱	مسأله اول: امکان دیدار حضرت مهدی (عج)
۶۲	مسأله دوم: کیفیت رویارویی با آن حضرت
۶۳	مسأله سوم: فایده ملاقات آن حضرت با مردم
۶۳	مسأله چهارم: چگونگی حضور آن حضرت در مکان‌های مختلف
۶۴	دیدگاه دوم: بر حسب اخبار و روایات
۷۷	فصل پنجم: نامه‌نگاری حضرت مهدی (عج) با شیخ مفید
۷۷	دیدگاه اول: بررسی سند این دو نامه
۷۸	دیدگاه دوم: مدلول و محتوای این دو نامه
۷۸	دیدگاه سوم: زمان و مکان صدور این دو نامه
۷۹	دیدگاه چهارم: بررسی اوضاع تاریخی صدور این دو نامه
۸۰	دیدگاه پنجم: بررسی متن نامه اول
۸۶	دیدگاه ششم: بررسی محتوای نامه دوم

بخش دوم: تاریخ انسانیت در دوران غیبت کبری

- فصل اول: تشخیص روایات مربوط به این بخش و روش فهم آنها ۹۱
- قسمت اول: بررسی اخبار و تشخیص اندازه نیاز ما به آنها ۹۱
- دسته اول: اشکالات مربوط به سند روایات ۹۲
- جهت نخست: جعل و وضع حدیث ۹۳
- جهت دوم: نقل مضمون حدیث ۹۳
- جهت سوم: اشتباه در ثبت الفاظ حدیث ۹۴
- روش حل اشکالات مربوط به سند روایات ۹۴
- دسته دوم: اشکالات مربوط به دلالت روایات ۹۵
- دلایل وجود این پیچیدگی ها ۹۵
- دلیل اول ۹۶
- دلیل دوم ۹۶
- دلیل سوم ۹۶
- دلیل چهارم ۹۷
- دلیل پنجم ۹۷
- منشأهای پیدایش این پیچیدگی ها ۹۷
۱. بیان رمزگونه و مجمل احادیث ۹۸
۲. مصداق های مختلف احادیث ۹۸
- روش حل اشکالات مربوط به دلالت روایات ۹۸
- قسمت دوم: تقسیم بندی روایات پیشگویی و تعیین اخبار مربوط به این بخش ۹۹
- دیدگاه نخست: تقسیم بندی روایات به اعتبار زمان وقوع آنها ۹۹
- دسته اول: روایات گذشته ۹۹
- دسته دوم: روایات حال ۱۰۰
- دسته سوم: روایات آینده ۱۰۰
- دیدگاه دوم: تقسیم بندی روایات به اعتبار راویان آنها ۱۰۰

۱۰۰	گروه اوّل: محدّثان عامّه
۱۰۱	گروه دوم: راویان شیعه
۱۰۱	دیدگاه سوم: تقسیم‌بندی روایات به اعتبار دلالت آن‌ها
۱۰۱	دسته اوّل: روایات گویای اوضاع بد مردم
۱۰۲	دسته دوم: روایات گویای اوضاع خوب و مناسب مردم
۱۰۳	قسمت سوم: معرفی قواعد کلی برای فهم روایات پیشگویی
۱۰۳	نظریه اوّل: تمسّک به ظاهر روایات
۱۰۴	نظریه دوم: تأویل و توجیه روایات طبق قواعد اصولی
۱۰۷	فصل دوم: وضعیّت دینداری افراد جامعه در دوران غیبت کبری
۱۰۷	دیدگاه نخست: طبق قواعد عمومی
۱۰۷	انگیزه و منشأ برنامه‌ریزی‌های الهی
۱۱۲	برنامه‌ریزی‌های الهی پیش از اسلام
۱۱۵	برنامه‌ریزی‌های الهی پس از اسلام
۱۱۹	اهمّیّت و جایگاه رهبری در برنامه‌ریزی الهی
۱۲۰	دیدگاه دوم: طبق اخبار و روایات
۱۲۱	دسته اوّل
۱۲۶	جمع‌بندی
۱۲۷	دسته دوم
۱۳۶	جمع‌بندی
۱۳۸	دسته سوم
۱۳۹	فصل سوم: وظایف راستین اسلامی در دوران غیبت کبری
۱۳۹	وظیفه نخست: پذیرش وجود و امامت حضرت مهدی علیه السلام
۱۴۱	وظیفه دوم: انتظار فرج
۱۴۲	نکته اوّل: مفهوم انتظار
۱۴۲	نکته دوم: ویژگی‌های منتظر
۱۴۳	ویژگی نخست: اعتقاد صحیح

- ۱۴۳ ویژگی دوم: آمادگی روحی
- ۱۴۴ ویژگی سوم: رفتار و اعمال مناسب
- ۱۴۴ نتیجه تحقق این سه ویژگی
- ۱۴۵ نکته سوم: اندیشه مهدویت، انگیزه‌ای برای تلاش بیش‌تر
- ۱۴۶ نکته چهارم: مفهوم انتظار در دوران‌های مختلف
- ۱۴۷ دوره اول: دوران پیش از اسلام
- ۱۴۷ دوره دوم: دوران بعد از اسلام تا آغاز غیبت صغری
- ۱۴۹ دوره سوم: دوران غیبت صغری
- ۱۵۰ دوره چهارم: دوران غیبت کبری
- ۱۵۱ وظیفه سوم: پایبندی به احکام و تعالیم حقیقی اسلام
- ۱۵۲ وظیفه چهارم: موضع‌گیری و عکس‌العمل مناسب در مقابل ظلم و فساد
- ۱۵۳ دیدگاه اول: طبق قواعد عمومی
- ۱۵۵ جمع‌بندی
- ۱۵۶ دیدگاه دوم: طبق اخبار و روایات
- ۱۵۶ قسم اول: فتنه‌ای که در آن، نشسته بهتر از ایستاده است
- قسم دوم: عدم مشارکت در قتل و تحمل آن، اگرچه قاتل فرد ظالمی باشد
- ۱۵۷ باشد
- ۱۵۹ قسم سوم: دستور خانه‌نشینی
- ۱۶۰ قسم چهارم: فرار از فتنه‌ها
- ۱۶۰ قسم پنجم: دستور به صبر و پایداری
- ۱۶۲ قسم ششم: دستور نگهداری زبان در فتنه‌ها
- ۱۶۳ قسم هفتم: امر به تقیه در دوران غیبت کبری
- ۱۶۴ فضیلت منتظران حضرت مهدی (عج)
- ۱۶۵ دیدگاه اول: طبق قواعد عمومی
- ۱۶۵ ۱. ایمان به غیب
- ۱۶۵ ۲. تحمل مشکلات و دشواری‌ها

۱۶۶	دیدگاه دوم: طبق اخبار و روایات
۱۶۸	بی‌ارزشی و انحطاط دشمنان حضرت مهدی علیه السلام

بخش سوم: شرایط و نشانه‌های ظهور

۱۷۳	فصل اول: شرایط ظهور
۱۷۳	معنای «شرایط» ظهور
۱۷۳	تفاوت «شرایط» ظهور با «نشانه‌ها و علائم» آن
۱۷۴	تفاوت اول
۱۷۴	تفاوت دوم
۱۷۵	تفاوت سوم
۱۷۵	«شرایط» ظهور شامل چه مواردی می‌گردد؟
۱۷۵	شرط اول
۱۷۶	شرط دوم
۱۷۶	شرط سوم
۱۷۹	فصل دوم: نشانه‌های ظهور
۱۷۹	معنی و اقسام «علائم» ظهور
۱۸۱	روش برخورد با روایات «علائم» و برداشت از آنها
۱۸۶	پاسخ به چند اشکال
۱۸۸	تقسیم‌بندی‌هایی کلی برای روایات علائم ظهور
۱۸۸	دیدگاه نخست: تقسیم‌بندی روایات علائم به اعتبار زمان وقوع آنها
۱۸۸	دسته اول: حوادثی که تاریخ‌گویای وقوع آنهاست
۱۸۹	۱. انحراف رهبری و زمامداری جامعه پس از رسول خدا صلی الله علیه و آله
۱۸۹	۲. اوضاع دولت بنی‌عباس
۱۹۲	۳. سقوط حکومت بنی‌امیه
۱۹۲	۴. اختلاف اهل مشرق و مغرب
۱۹۳	۵. قیام صاحب زنج

۶. جنگ‌های صلیبی ۱۹۳
۷. جنگ با ترک‌ها ۱۹۴
۸. فتح قسطنطنیه ۱۹۴
- دسته دوم: حوادثی که زمان وقوع آن‌ها مورد شک و تردید است .. ۱۹۵
- دسته سوم: حوادثی که یقین داریم پس از ظهور واقع خواهند شد . ۱۹۶
- دیدگاه دوم: تقسیم‌بندی روایات علائم به اعتبار چگونگی وقوع آن‌ها .. ۱۹۶
- دسته اول: حوادثی که به صورت طبیعی رخ می‌دهند ۱۹۷
- دسته دوم: حوادثی که به جهت اقامه حجت، وقوعشان بر معجزه استوار می‌باشد ۱۹۷
- دسته سوم: حوادثی که یا وقوع آن‌ها را نباید پذیرفت و یا باید تأویل و توجیهشان کرد ۱۹۸
- بر شمردن علائم ظهور و کوشش برای فهم آن‌ها به صورت یک مجموعه منظم ۱۹۹
- مبحث اول: بر شمردن علائم و نشانه‌های ظهور ۲۰۰
- نشانه اول: خروج پرچم‌های سیاه از سوی خراسان ۲۰۰
- نشانه دوم: قتل نفس زکیه ۲۰۱
- نشانه سوم: ظهور دجال ۲۰۳
- نشانه چهارم: ظهور سفیانی ۲۰۳
- نشانه پنجم: ظهور یمانی ۲۰۵
- مبحث دوم: برداشتی کلی از مجموعه علائم ظهور ۲۰۶
- خاتمه ۲۰۷